

123/1998 Sb.

ZÁKON

ze dne 13. května 1998

o právu na informace o životním prostředí

ve znění zákonů č. 132/2000 Sb., č. 6/2005 Sb., č. 413/2005 Sb., č. 380/2009 Sb. a č. 83/2015 Sb.

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

§ 1

Předmět úpravy

(1) Tento zákon zapracovává příslušné předpisy Evropské unie 1) a upravuje zabezpečení práva na přístup k informacím o životním prostředí a na včasné a úplné informace o životním prostředí, 1a) na vytvoření podmínek pro výkon tohoto práva a podporu aktivního zpřístupňování informací o životním prostředí ze strany povinných subjektů. Stanoví

- a) podmínky výkonu práva na včasné a úplné informace o životním prostředí, jimiž disponují povinné subjekty podle tohoto zákona nebo které jsou k dispozici pro tyto subjekty,
- b) přístup veřejnosti k informacím o životním prostředí, kterými disponují povinné subjekty podle tohoto zákona nebo které jsou k dispozici pro tyto subjekty,
- c) základní podmínky a lhůty pro zpřístupňování informací a důvody, pro které mohou povinné subjekty podle tohoto zákona odepřít zpřístupnění informace,
- d) aktivní zpřístupňování informací o životním prostředí a podporu používání zařízení umožňující dálkový přístup,
- e) pravidla pro zřízení infrastruktury pro prostorová data pro účely politik životního prostředí a politik nebo činností, které mohou mít vliv na životní prostředí a zpřístupňování prostorových dat prostřednictvím síťových služeb na Národním geoportálu INSPIRE (dále jen "geoportál"),
- f) vzdělávání, výchovu a osvětu v oblasti ochrany životního prostředí.

(2) Zpřístupňování údajů získaných pro statistické účely a zpřístupňování statistických informací se řídí zvláštním zákonem. 2)

1) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/4/ES ze dne 28. ledna 2003 o přístupu veřejnosti k informacím o životním prostředí a o zrušení směrnice Rady 90/313/EHS.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/2/ES ze dne 14. března 2007 o zřízení Infrastruktury pro prostorové informace v Evropském společenství (INSPIRE).

1a) Čl. 35 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, publikované usnesením Předsednictva ČNR pod č. 2/1993 Sb.

2) Zákon č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě.

§ 2

Vymezení pojmů

Pro účely tohoto zákona se rozumí

- a) informacemi o životním prostředí (dále jen "informace") informace v jakékoliv technicky proveditelné podobě, které vypovídají zejména o
1. stavu a vývoji životního prostředí, o příčinách a důsledcích tohoto stavu,
 2. připravovaných nebo prováděných činnostech a opatřeních a o uzavíraných dohodách, které mají nebo by mohly mít vliv na stav životního prostředí a jeho složek,
 3. stavu složek životního prostředí, včetně geneticky modifikovaných organismů, a o interakci mezi nimi, o látkách, energii, hluku, záření, odpadech včetně radioaktivních odpadů a dalších emisích do životního prostředí, které ovlivňují nebo mohou ovlivňovat jeho složky, a o důsledcích těchto emisí,
 4. využívání přírodních zdrojů a jeho důsledcích na životní prostředí a rovněž údaje nezbytné pro vyhodnocování příčin a důsledků tohoto využívání a jeho vlivů na živé organismy a společnost,
 5. vlivech staveb, činností, technologií a výrobků na životní prostředí a veřejné zdraví a o posuzování vlivů na životní prostředí,
 6. správních řízeních ve věcech životního prostředí, posuzování vlivů na životní prostředí, peticích a stížnostech v těchto věcech a jejich vyřízení a rovněž informace obsažené v písemnostech týkajících se zvláště chráněných součástí přírody a dalších součástí životního prostředí chráněných podle zvláštních předpisů,
 7. ekonomických a finančních analýzách použitých v rozhodování a dalších opatřeních a postupech ve věcech životního prostředí, pokud byly pořízeny zcela nebo zčásti z veřejných prostředků,
 8. stavu veřejného zdraví, bezpečnosti a podmínkách života lidí, pokud jsou nebo mohou být ovlivněny stavem složek životního prostředí, emisemi nebo činnostmi, opatřeními a dohodami podle bodu 2,
 9. stavu kulturních a architektonických památek, pokud jsou nebo mohou být ovlivněny stavem složek životního prostředí, emisemi nebo činnostmi, opatřeními a dohodami podle bodu 2,
 10. zprávách o provádění a plnění právních předpisů v oblasti ochrany životního prostředí,
 11. mezinárodních, státních, regionálních a místních strategiích a programech, akčních plánech apod., jichž se Česká republika účastní, a zprávách o jejich plnění,
 12. mezinárodních závazcích týkajících se životního prostředí a o plnění závazků vyplývajících z mezinárodních smluv, jimiž je Česká republika vázána,
 13. zdrojích informací o stavu životního prostředí a přírodních zdrojů;
- b) povinnými subjekty
1. správní úřady a jiné organizační složky státu a orgány územních samosprávných celků, 3)
 2. právnické nebo fyzické osoby, které na základě zvláštních právních předpisů vykonávají v oblasti veřejné správy působnost vztahující se přímo nebo nepřímo k životnímu prostředí, 4)
 3. právnické osoby založené, zřízené, řízené nebo pověřené subjekty uvedenými v bodech 1 a 2, jakož i fyzické osoby pověřené těmito subjekty, které na základě právních předpisů nebo dohody s těmito subjekty poskytují služby, které ovlivňují stav životního prostředí a jeho jednotlivých složek (dále jen "pověřená osoba");
- c) zpřístupňováním informací jejich poskytování jakoukoliv technicky proveditelnou formou jednotlivým právnickým nebo fyzickým osobám, jež o ně požádaly, (dále jen "žadatel") přímé nahlížení do písemností nebo jiných souborů informací, pořizování výpisů, opisů nebo kopií žadatelem v sídle nebo v jiných prostorách povinných subjektů a informování o způsobech a metodách získání jednotlivých informací;
- d) aktivním zpřístupňováním informací jejich poskytování neomezenému okruhu subjektů, aniž by bylo třeba podat žádost;
- e) prostorovými daty data, včetně jejich identifikovatelných skupin, v elektronické podobě, která přímo nebo nepřímo odkazují na určitou polohu nebo zeměpisnou oblast na území České republiky a v případě dohody s jiným členským státem Evropské unie i v rámci jeho území;
- f) metadaty informace, které popisují prostorová data nebo služby založené na prostorových datech a které umožňují jejich vyhledávání, třídění a používání;
- g) infrastrukturou pro prostorová data prostorová data a služby založené na prostorových datech, síťové služby a technologie, metadata, technické požadavky, dohody o sdílení přístupu k prostorovým datům a službám založeným na prostorových datech a jejich využívání, mechanismy, procesy a postupy koordinace, zavedené, provozované nebo zpřístupněné v souladu s tímto zákonem a sledování, využívání prostorových dat a služeb založených na

prostorových datech;

- h) interoperabilitou možnost kombinace prostorových dat a vzájemné komunikace mezi službami založenými na prostorových datech bez opakovaných ručních zásahů tak, aby bylo dosaženo soudržného výsledku a aby byla zvýšena přidaná hodnota prostorových dat a služeb založených na prostorových datech;
- i) zpřístupňováním dat zpřístupňování prostorových dat a metadat neomezenému okruhu subjektů prostřednictvím
1. poskytování prostorových dat a metadat na geoportál (§ 11a) z vlastního internetového rozhraní s využitím služeb založených na prostorových datech v souladu s technickými požadavky, nebo
 2. předávání prostorových dat a metadat v souladu s technickými požadavky na geoportál (§ 11a),
- j) technickými požadavky požadavky, které obsahují minimální výkonnostní požadavky na služby založené na prostorových datech a zajišťují soudržnost prostorových dat, stanovené přímo použitelnými předpisy Evropské unie 16) upravujícími pravidla pro vytvoření a aktualizaci metadat, monitorování a podávání zpráv, služby založené na prostorových datech, interoperabilitu a harmonizaci prostorových dat a služeb založených na prostorových datech a pro přístup k prostorovým datům a službám;
- k) službami založenými na prostorových datech možné formy zpracování prostorových dat nebo souvisejících metadat prostřednictvím počítačové aplikace.

3) Například zákon č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 282/1991 Sb., o České inspekci životního prostředí a její působnosti v ochraně lesa, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů.

4) Například zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů.

16) Například nařízení Komise (ES) č. 1205/2008 ze dne 3. prosince 2008, kterým se provádí směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/2/ES týkající se metadat, nařízení Komise (ES) č. 976/2009 ze dne 19. října 2009, kterým se provádí směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/2/ES, pokud jde o síťové služby, nařízení Komise (EU) č. 268/2010 ze dne 29. března 2010, kterým se provádí směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/2/ES, pokud jde o poskytnutí přístupu k sadám prostorových dat a službám prostorových dat členských států orgánům a subjektům Společenství za harmonizovaných podmínek, nařízení Komise (EU) č. 1089/2010 ze dne 23. listopadu 2010, kterým se provádí směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/2/ES, pokud jde o interoperabilitu sad prostorových dat a služeb prostorových dat.

§ 3

Žádost o poskytnutí informace

(1) Žadatel může za účelem získání informace o životním prostředí požádat povinný subjekt o zpřístupnění informace o životním prostředí. Svou žádost nemusí odůvodňovat. Žádost lze učinit ústně, písemně, telefonicky, elektronicky, faxem nebo jinou technicky proveditelnou formou. Ze žádosti musí být zřejmé, čeho se má týkat informace, jež má být poskytnuta. Ze žádosti musí být patrné, kdo ji podal.

(2) V případě nesrozumitelné nebo příliš obecně formulované žádosti je žadateli do 15 dnů od obdržení žádosti zaslána výzva k jejímu upřesnění. Ve výzvě musí být určeno, v jakém směru je třeba žádost upřesnit. Žadatel je povinen tuto žádost bez zbytečného odkladu, nejpozději do 15 dnů, v požadovaném rozsahu upřesnit. Pokud žadatel do 15 dnů od doručení výzvy žádost v požadovaném směru neupřesní, má se za to, že od své žádosti upustil.

(3) V případě žádosti podané telefonicky, pokud ji nelze neprodleně vyřídit, je povinný subjekt oprávněn vyžádat si její zaslání v písemné formě. Pro tento případ platí ustanovení o upřesnění žádosti přiměřeně.

§ 4

Žádost podaná nepříslušnému povinnému subjektu

V případě, že je žádost podána u povinnému subjektu, jenž nemá dotýčnou informaci k dispozici a současně nemá podle zvláštních právních předpisů povinnost takovou informaci mít, sdělí žadateli bez zbytečného odkladu, nejpozději do 15 dnů od obdržení žádosti, že požadovanou informaci nemůže z tohoto důvodu poskytnout. Pokud je dotazovanému povinnému subjektu známo, který povinný subjekt má požadovanou informaci k dispozici, postoupí mu žádost ve lhůtách stanovených ve větě první a uvědomí o tom žadatele.

§ 5

Zveřejněná informace

(1) Pokud žádost směřuje k poskytnutí zveřejněné informace, může povinný subjekt nejdříve, nejpozději však do 15 dnů, místo poskytnutí informace sdělit žadateli údaje umožňující vyhledání a získání zveřejněné informace. To neplatí, pokud žadatel uvedl, že nemá možnost získat zveřejněnou informaci jiným způsobem.

(2) Pokud žadatel trvá na přímém poskytnutí zveřejněné informace, povinný subjekt mu ji poskytne.

§ 6

Způsob a forma zpřístupnění informace

(1) Žadatel může v žádosti navrhnout formu, případně způsob, jichž má být použito při zpřístupnění informace. Pokud žádá o zpřístupnění informace na technickém nosiči dat, je povinen uhradit jeho cenu nebo přiložit k žádosti technicky použitelný nosič dat.

(2) Pokud žadatel formu nebo způsob podle odstavce 1 neurčí, případně pokud takové formy nebo způsobu nelze ze závažných důvodů využít, zvolí se způsob a forma zpřístupnění informace s ohledem na splnění účelu žádosti o zpřístupnění informace a její optimální využití žadatelem. V pochybnostech se využije především formy a způsobu, jež byly žadatelem využity k podání žádosti. Pokud povinný subjekt zpřístupní informaci byť i jen částečně v jiné než požadované formě, musí tento svůj postup odůvodnit.

§ 7

Lhůta pro zpřístupnění informace

(1) Informaci je třeba zpřístupnit bez zbytečného odkladu, nejpozději do 30 dnů od obdržení žádosti, ledaže by si zvláštní okolnosti výjimečně vynucovaly prodloužení této lhůty, nejvýše však do 60 dnů. O takových okolnostech a o prodloužení lhůty musí být žadatel před uplynutím 30denní lhůty vyrozuměn.

(2) V případě uvedeném v § 3 odst. 2 tohoto zákona počíná lhůta pro zpřístupnění informace běžet dnem doručení upřesněné žádosti.

§ 8

Omezení přístupu k informacím

(1) Odepřeno bude zpřístupnění informace, pokud je vylučují předpisy

- a) o ochraně utajovaných informací, 5)
- b) o ochraně osobních 6) nebo individuálních údajů 2) a o ochraně osobnosti, 7)
- c) o ochraně duševního vlastnictví, 8)
- d) o ochraně obchodního tajemství. 9)

(2) Zpřístupnění informace může být rovněž odepřeno pokud

- a) byla povinnému subjektu předána osobou, která k tomu nebyla podle zákona povinna a nedala předchozí písemný souhlas k zpřístupnění této informace,
- b) by zpřístupnění této informace mohlo mít nepříznivý vliv na ochranu životního prostředí v místech, kterých se informace týká,
- c) žadatel se domáhá informací opatřovaných v rámci přípravného řízení (vyšetřování) v trestních věcech, 10) nebo se informace týká neukončených řízení a nepravomocných rozhodnutí o přestupcích a jiných správních deliktech,
- d) žádost byla formulována nesrozumitelně nebo příliš obecně a žadatel, ač byl k tomu vyzván, ji podle § 3 odst. 2 tohoto zákona nedoplnil, nebo jde o anonymní žádost.

(3) Dále je možno odepřít zpřístupnění informace, pokud

- a) se týká dosud nezpracovaných nebo nevyhodnocených údajů,
- b) žádost je formulována zjevně provokativně nebo obstrukčně,
- c) žadatel již má požadovanou informaci prokazatelně k dispozici,
- d) se týká vnitřních pokynů povinného subjektu, které se vztahují výhradně k jeho vnitřnímu chodu.

(4) Porušením obchodního tajemství není zpřístupnění informace označené za obchodní tajemství, pokud

- a) se požadovaná informace týká působení provozní činnosti podnikatele na životní prostředí,
- b) hrozí bezprostřední ohrožení lidského zdraví a životního prostředí,
- c) požadovaná informace byla získána z prostředků z veřejných rozpočtů.

(5) Porušením práva na ochranu osobnosti není poskytnutí informace o původci činnosti znečišťující nebo jinak ohrožující nebo poškozující životní prostředí obsažené v pravomocném rozhodnutí o trestném činu, přestupku nebo jiném správním deliktu.

(6) Pokud je to možné, zpřístupní se požadovaná informace po vyloučení těch skutečností, které zakládají důvod pro odepření zpřístupnění informace podle odstavců 1 a 2. O takovém zásahu a jeho důvodu musí být žadatel vždy při zpřístupnění informace uvědoměn.

(7) Právo odepřít zpřístupnění informace trvá pouze po dobu, po kterou trvá důvod odepření.

(8) Je-li odepřeno zpřístupnění informace v případech uvedených v odstavci 3 písm. a), sdělí povinný subjekt žadateli údaj o odhadu doby potřebné na zpracování nebo vyhodnocení požadovaných údajů, a pokud tuto činnost neprovádí sám, i identifikační údaje osoby, která má tuto činnost provést.

(9) Jde-li o žádost o poskytnutí informace o emisích vypouštěných nebo vyzářovaných do životního prostředí, nelze použít důvody odepření zpřístupnění informace uvedené v odstavci 1 písm. b) a d) a v odstavci 2 písm. a) a b).

2) Zákon č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě.

5) Zákon č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti.

6) Zákon č. 256/1992 Sb., o ochraně osobních údajů v informačních systémech.

7) Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

8) Zákon č. 527/1990 Sb., o vynálezech, průmyslových vzorech a zlepšovacích návrzích, ve znění zákona č. 519/1991 Sb.

9) § 17 a násl. zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

§ 9

Rozhodnutí o odepření zpřístupnění informace

(1) Pokud povinný subjekt žádosti o zpřístupnění informace, byť i jen zčásti nevyhoví, vydá o tom ve lhůtě pro zpřístupnění informace rozhodnutí o odepření zpřístupnění informace. Je-li povinným subjektem pověřená osoba, která není podle zvláštních právních předpisů oprávněna vydávat rozhodnutí, vydá rozhodnutí o odepření zpřístupnění informace povinný subjekt, který pověřenou osobu založil, zřídil, řídí nebo pověřil, popřípadě s ní má uzavřenu dohodu podle § 2 písm. b) bodu 3.

(2) Rozhodnutí se nevydává v případě anonymní žádosti, nebo pokud žadatel podle § 3 odst. 2 tohoto zákona nedoplnil svou žádost, ač k tomu byl řádně a včas vyzván.

(3) Jestliže povinný subjekt ve stanovené lhůtě neposkytl informace či nevydal rozhodnutí, má se za to, že rozhodl informace odepřít.

(4) Obdobně jako v odstavci 3 se postupuje v případě, kdy žadatel nesouhlasí s vyloučením těch skutečností, které zakládají důvod pro odepření zpřístupnění informace podle § 8 odst. 1 a 2 před zpřístupněním informace.

§ 10

Bližší podmínky zpřístupňování informací

(1) Informace se zpřístupňují v pracovní době příslušných povinných subjektů, případně ve zvlášť stanovených úředních hodinách.

(2) Každý má právo nahlížet do listin a pořizovat si z nich výpisy nebo opisy. Každý má rovněž právo, je-li to provozně možné, na pořízení kopií listin.

(3) Povinné subjekty jsou v souvislosti se zpřístupňováním informací oprávněny žádat úhradu ve výši, která nesmí přesáhnout náklady spojené s pořízením kopií, opatřením technických nosičů dat a s odesláním informací žadateli.

(4) Povinné subjekty zpracují veřejně přístupný sazebník úhrad podle odstavce 3 s uvedením podmínek, za nichž se úhrady vybírají, popřípadě za nichž je možno od vybírání úhrad upustit.

§ 10a

Aktivní zpřístupňování informací

(1) Povinné subjekty zpracovávají informace vztahující se k jejich působnosti a vytvářejí nezbytné technické a další podmínky pro aktivní zpřístupňování informací.

(2) Povinné subjekty jsou povinny v rozsahu stanoveném tímto zákonem vést a aktualizovat elektronické databáze obsahující informace vztahující se k jejich působnosti. Tato povinnost neplatí pro pověřenou osobu, pokud informace podle odstavce 1 vede v elektronické databázi povinný subjekt, který pověřenou osobu založil, zřídil, řídí nebo

pověřil, popřípadě s níž má uzavřenu dohodu podle § 2 písm. b) bodu 3.

(3) Elektronické databáze podle odstavce 2 musí být přístupné prostřednictvím zařízení umožňujících dálkový přístup.

(4) Povinné subjekty aktivně zpřístupňují informace zejména způsobem umožňujícím dálkový přístup a dále prostřednictvím vlastní ediční a publikační činnosti.

(5) Povinné subjekty aktivně zpřístupňují zejména

- a) koncepce, politiky, strategie, plány a programy týkající se životního prostředí a zprávy o jejich provádění, pokud jsou zpracovávány,
- b) zprávy o stavu životního prostředí, pokud jsou zpracovávány,
- c) souhrny údajů o sledování činností, které mají nebo by mohly mít vliv na stav životního prostředí a jeho složek,
- d) správní rozhodnutí v případě, že je jeho vydání podmíněno vydáním stanoviska k posouzení vlivů provedení záměru na životní prostředí podle zvláštního právního předpisu, 10a)
- e) dokumenty pořizované v průběhu posuzování vlivů na životní prostředí podle zvláštního právního předpisu, 10b)
- f) hodnocení rizik týkající se životního prostředí, pokud jsou zpracovávány,
- g) dohody o poskytování služeb podle § 2 písm. b) bodu 3.

(6) Ministerstvo životního prostředí dále aktivně zpřístupňuje

- a) seznam informací, které mají mít povinné subjekty k dispozici s uvedením, u jakého povinného subjektu lze informace získat,
- b) mezinárodní smlouvy a dohody, právní předpisy Evropské unie, zákony a další právní předpisy v oblasti ochrany životního prostředí a zprávy o jejich provádění a plnění, pokud jsou zpracovávány.

(7) Pokud jsou informace uvedené v tomto ustanovení již prokazatelně přístupné prostřednictvím zařízení umožňujících dálkový přístup, mohou povinné subjekty na takto zveřejněné informace odkázat.

10a) § 10 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění zákona č. 93/2004 Sb.

10b) § 16 zákona č. 100/2001 Sb., ve znění zákona č. 93/2004 Sb.

§ 10b

Zpřístupňování informací při mimořádných událostech

V případě mimořádné události je veřejnost, které hrozí nebezpečí, varována podle zvláštních právních předpisů.
10c)

10c) Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění zákona č. 320/2002 Sb.

§ 11

Povinnost jiných osob zpřístupňovat informace

Zvláštní zákon může stanovit případy, kdy je jiná osoba povinna zpřístupňovat informace. 11) Zvláštní zákon může

rovněž určit odchylné způsoby a podmínky zpřístupňování informací. 12) Právo na informace o životním prostředí podle tohoto zákona však nelze omezit nebo vyloučit.

11) Např. § 7 odst. 1 písm. h) a k) zákona č. 309/1991 Sb., o ochraně ovzduší před znečišťujícími látkami (zákon o ovzduší), ve znění pozdějších předpisů.

12) Např. zákon ČNR č. 244/1992 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí.

§ 11a

Geoportál

(1) Ministerstvo životního prostředí spravuje geoportál, který je informačním systémem veřejné správy a je přístupný prostřednictvím portálu veřejné správy. Povinné subjekty prostřednictvím geoportálu zpřístupňují data odpovídající alespoň jednomu z témat uvedených v prováděcím právním předpise, která povinné subjekty tvoří, přijímají, spravují nebo aktualizují a která spadají do oblasti úkolů veřejné správy. Ministerstvo životního prostředí zpřístupní na geoportálu veškeré informace o údajích, kódech a technických klasifikacích, které jsou nezbytné k zajištění souladu s technickými požadavky.

(2) Ministerstvo životního prostředí prostřednictvím geoportálu zajišťuje zejména

- a) zpřístupňování dat,
- b) služby založené na prostorových datech,
- c) služby elektronického obchodu,
- d) sdílení prostorových dat ve veřejné správě,
- e) informování o využívání infrastruktury pro prostorová data.

(3) Ministerstvo životního prostředí na geoportálu zpřístupní i jiná prostorová data než ta, jejichž témata jsou uvedena v prováděcím právním předpise, pokud o to povinný subjekt požádá a pokud jsou splněny technické požadavky. Ministerstvo životního prostředí na geoportálu zpřístupní i data osoby, která není povinným subjektem (dále jen "jiný poskytovatel prostorových dat"), pokud o to jiný poskytovatel prostorových dat požádá nebo tak stanoví jiný právní předpis a pokud jsou splněny technické požadavky.

(4) Součástí služeb založených na prostorových datech jsou síťové služby, kterými jsou služby

- a) vyhledávací, které umožňují vyhledání prostorových dat a služeb založených na prostorových datech na základě obsahu odpovídajících metadat a umožňují zobrazení obsahu metadat,
- b) prohlížeč, které umožňují alespoň zobrazit, procházet, přiblížit, oddálit, posouvat nebo překrývat zobrazitelná prostorová data a zobrazit vysvětlivky a jakýkoli další významný obsah metadat,
- c) stahování dat, které umožňují stažení úplných prostorových dat nebo jejich částí a tam, kde je to prakticky možné, přímý přístup k nim,
- d) transformační, které umožňují, aby prostorová data byla transformována za účelem dosažení interoperability,
- e) spouštěcí, které umožňují spuštění služeb založených na prostorových datech uvedených v písmenech a) až d).

(5) Transformační služby musí být kombinovatelné s dalšími službami založenými na prostorových datech a zajišťovat interoperabilitu.

(6) Vyhledávací služby umožňují vyhledání prostorových dat a služeb založených na prostorových datech podle alespoň těchto vyhledávacích kritérií nebo jejich kombinací:

- a) klíčová slova,
- b) klasifikace prostorových dat a služeb založených na prostorových datech,
- c) kvalita a platnost prostorových dat,

- d) stupeň souladu s technickými požadavky,
- e) zeměpisná poloha,
- f) podmínky pro přístup k prostorovým datům a službám založeným na prostorových datech a podmínky pro jejich použití,
- g) povinný subjekt a jiný poskytovatel prostorových dat, kteří vytváří, spravují, aktualizují a distribuují prostorová data a služby založené na prostorových datech.

(7) Metadata zahrnují informace o

- a) souladu prostorových dat s technickými požadavky,
- b) podmínkách pro přístup k prostorovým datům a službám založeným na prostorových datech a jejich používání a o výši úhrady podle § 11c odst. 3 a 4, pokud je požadována,
- c) kvalitě a platnosti prostorových dat,
- d) povinných subjektech a jiných poskytovatelích prostorových dat, kteří vytvářejí, spravují, aktualizují a distribuují prostorová data a služby založené na prostorových datech,
- e) omezení přístupu a o důvodech takového omezení.

§ 11b

Pravidla zpřístupňování dat

(1) Povinný subjekt zpřístupňuje data v souladu s technickými požadavky bez podání žádosti. Obdobně zpřístupňuje data jiný poskytovatel prostorových dat. Pro zpřístupňování dat z geoportálu se nepoužijí ustanovení § 3 až 7 a § 9.

(2) Obce zpřístupňují data, pouze pokud tvorbu, shromažďování nebo šíření těchto dat ukládá zvláštní právní předpis. V případě územně členěných statutárních měst a hlavního města Prahy se věta první použije obdobně pro městské obvody nebo městské části. Územně členěná statutární města a hlavní město Praha zpřístupňují data odpovídající alespoň jednomu z témat uvedených v prováděcím právním předpise bez omezení.

(3) Povinnost zpřístupňovat data má pouze pořizovatel prostorových dat, nikoliv držitel jejich kopií. Pořizovatelem prostorových dat se rozumí povinný subjekt, který prostorová data sám vytváří nebo nechává vytvořit jiným subjektem pro účely výkonu veřejné správy. Pokud pořizovatel prostorových dat přijímá prostorová data od jiného subjektu, zpřístupňuje prostorová data v souladu s autorskými právy, právy souvisejícími s právem autorským nebo zvláštním právem pořizovatele databáze.

(4) Povinný subjekt a jiný poskytovatel prostorových dat k jimi pořízeným prostorovým datům a službám založeným na prostorových datech vytvářejí a aktualizují metadata, která předávají na geoportál. Povinný subjekt a jiný poskytovatel prostorových dat jsou povinni zajistit, že prostorovým datům jimi zpřístupněným na geoportál odpovídají metadata k nim vytvořená. Prováděcí právní předpis stanoví lhůty, ve kterých musí povinný subjekt a jiný poskytovatel prostorových dat vytvořit metadata k jim pořízeným prostorovým datům a službám založeným na prostorových datech.

(5) Povinné subjekty vedou evidenci o veřejném využívání jimi vytvářených, spravovaných, přijímaných nebo aktualizovaných prostorových datech a zpřístupňují ji Ministerstvu životního prostředí. Způsob vedení evidence a zpřístupňování stanoví prováděcí právní předpis. Evidence je předávána Ministerstvu životního prostředí prostřednictvím služby na geoportálu vždy do konce února za předchozí kalendářní rok. Povinnost uchovávat neaktuální prostorová data mají ty povinné subjekty, které neuchovávají prostorová data podle zvláštního právního předpisu 12a); metadata k neaktuálním prostorovým datům povinné subjekty zpřístupňují na geoportál. Způsob uchování neaktuálních prostorových dat a zpřístupňování metadat k neaktuálním prostorovým datům stanoví prováděcí právní předpis.

§ 11c

Přístup k prostorovým datům

(1) Data zpřístupněná prostřednictvím geoportálu jsou veřejně přístupná způsobem umožňujícím dálkový přístup. Povinný subjekt nebo jiný poskytovatel prostorových dat zpřístupňují podmínky poskytování dat jako součást jím zpřístupňovaných metadat. Prostorová data zpřístupňují povinné subjekty nebo jiní poskytovatelé na základě nevýhradní licenční smlouvy nebo podlicenční smlouvy upravující zejména zužitkování nebo vytěžování databází, které jsou tvořeny prostorovými daty (dále jen "licenční smlouva") 12b). Pokud povinný subjekt nebo jiný poskytovatel prostorových dat nepředá jako součást metadat návrh licenční smlouvy, zpřístupňují se prostorová data na základě vzorové licenční smlouvy, kterou Ministerstvo životního prostředí uveřejní na geoportálu. Na základě licenční smlouvy může povinný subjekt nebo jiný poskytovatel prostorových dat zpřístupnit také služby založené na prostorových datech.

(2) Licenční smlouva obsahuje zejména

- a) označení povinného subjektu nebo jiného poskytovatele prostorových dat, v případě fyzické osoby uvedením jména, příjmení a bydliště a v případě právnických osob názvem právnické osoby, uvedením právní formy, sídla, identifikačního čísla a daňového identifikačního čísla,
- b) označení nabyvatele, u fyzické osoby uvedením jména, příjmení, data narození a bydliště a u právnické osoby uvedením názvu, právní formy, sídla, identifikačního čísla a daňového čísla,
- c) informace o předpokládaném způsobu využívání prostorových dat a služeb založených na prostorových datech,
- d) předmět smlouvy, kterým se rozumí přesný název prostorových dat nebo služby založené na prostorových datech,
- e) v případě služeb stahování dat dobu platnosti smlouvy,
- f) podmínky užití prostorových dat a služeb založených na prostorových datech, které stanoví prováděcí právní předpis,
- g) cenu za zpřístupňovaná prostorová data a služby založené na prostorových datech, platební a fakturační podmínky.
- h) zrušeno

(3) Prostorová data a služby založené na prostorových datech mohou být zpřístupněny za úplatu, pokud dále není stanoveno jinak. Za zpřístupnění prostorových dat povinných subjektů a jiných poskytovatelů prostorových dat odpovídajících tématům uvedeným v prováděcím právním předpise a služeb založených na prostorových datech může být požadována úhrada ve výši, která nepřesáhne minimální výši nezbytnou k zajištění potřebné kvality a zpřístupňování prostorových dat a služeb založených na prostorových datech.

(4) Vyhledávací a prohlížecké služby založené na prostorových datech včetně dat jsou zpřístupňovány bezplatně. Data zpřístupněná prohlížeckými službami založenými na prostorových datech mohou být ve formě zabraňující opětovnému využití pro obchodní účely. V případě průběžně aktualizovaných dat velkého objemu lze požadovat úhradu podle odstavce 3 i za prohlížecké služby založené na prostorových datech, pokud tato úhrada slouží k zajištění zachování a údržby prostorových dat a zachování odpovídajících služeb založených na prostorových datech; v takovém případě se odstavec 3 věta druhá použije obdobně. Rozsah průběžně aktualizovaných dat velkého objemu stanoví prováděcí právní předpis.

(5) Každý může pro placení úhrad za zpřístupněná prostorová data a služby založené na prostorových datech využít službu elektronického obchodu na geoportálu. Služby elektronického obchodu na geoportálu lze využít i pro úhradu nákladů spojených s pořízením kopií, opatřením technických nosičů dat a s odesláním žadateli.

(6) Orgány veřejné správy, státní příspěvkové organizace a organizační složky státu mají pro účely plnění svých úkolů, které mohou mít vliv na životní prostředí, k prostorovým datům a ke službám založeným na prostorových datech poskytovaným orgány veřejné správy, které odpovídají tématům uvedeným v prováděcím právním předpisu a jsou

zpřístupněny na geoportálu, bezplatný přístup v plném rozsahu. Orgány veřejné správy, státní příspěvkové organizace a organizační složky státu si vyměňují a využívají tato data a služby pro plnění svých úkolů, které mohou mít vliv na životní prostředí.

(7) Pro přístup institucí, orgánů, agentur Evropské unie, orgánů veřejné správy jiných členských zemí Evropské unie k prostorovým datům povinných subjektů, pokud tato data slouží k plnění jejich povinností podávat zprávy podle předpisů Evropské unie týkajících se životního prostředí, se použije odstavec 6 obdobně.

(8) Přístup orgánů zřízených mezinárodními dohodami, jejichž smluvními stranami jsou Evropská unie a členské státy, k prostorovým datům povinných subjektů je možný na základě vzájemnosti a rovnoprávnosti, pokud tato prostorová data slouží k plnění jejich úkolů, které by mohly mít vliv na životní prostředí.

12b) § 88 až 94 autorského zákona.

§ 11d

Omezení a odepření přístupu k prostorovým datům

(1) Přístup k prostorovým datům bude odepřen, pokud by tím byla porušena ochrana práv třetích osob k předmětu práva autorského, práv souvisejících s právem autorským nebo zvláštního práva pořizovatele databáze.

(2) Přístup veřejnosti k prostorovým datům prostřednictvím vyhledávacích služeb lze omezit, pokud je to v zájmu veřejné bezpečnosti, zajištění obrany státu nebo ochrany mezinárodních vztahů. Přístup k prostorovým datům zpřístupněným prostřednictvím prohlížečích služeb, služeb stahování dat, transformačních služeb a služeb umožňujících spuštění služeb založených na prostorových datech lze omezit orgánům veřejné správy z důvodů uvedených ve větě první a přístup veřejnosti i z důvodů uvedených v § 8 odst. 1 a § 8 odst. 2 písm. a) až c). Přístup veřejnosti je možné omezit pouze v nezbytně nutných případech, převažuje-li zájem na omezení přístupu nad veřejným zájmem na zpřístupnění prostorových dat. Na základě důvodů uvedených v § 8 odst. 1 písm. a), b) a d) a § 8 odst. 2 písm. a) a b) nelze omezit přístup k informacím o emisích do životního prostředí.

(3) Omezení přístupu provede povinný subjekt nebo jiný poskytovatel prostorových dat v případě prostorových dat umístěných na internetových rozhraních zpřístupněných prostřednictvím geoportálu. V případě prostorových dat umístěných na geoportálu provede omezení přístupu ministerstvo. Omezení přístupu a jeho zdůvodnění Ministerstvo životního prostředí zveřejní v obou případech na geoportálu. Povinný subjekt a jiný poskytovatel prostorových dat informuje ministerstvo o potřebě omezení přístupu, které provádí ministerstvo, a o provedeném omezení přístupu, které provedli sami, a to včetně sdělení důvodů, které mají vést nebo vedly k omezení přístupu.

§ 11e

Ministerstvo životního prostředí

Ministerstvo životního prostředí

a) je kontaktním místem pro styk s Evropskou komisí,

b) zasílá zprávy podle příslušných předpisů Evropské unie 1),

c) zpřístupňuje prostorová data, která jsou přístupná prostřednictvím geoportálu, pro evropský geoportál INSPIRE provozovaný Evropskou komisí na úrovni Evropské unie,

d) zpřístupňuje evidenci podle § 11b odst. 5 veřejnosti a Evropské komisi prostřednictvím geoportálu,

e) koordinuje infrastrukturu ve spolupráci s ústředními správními úřady, právníckými osobami sdružujícími osoby

působící v oblasti prostorových dat a právníckými osobami sdružujícími územní samosprávné celky.

1) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/4/ES ze dne 28. ledna 2003 o přístupu veřejnosti k informacím o životním prostředí a o zrušení směrnice Rady 90/313/EHS.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/2/ES ze dne 14. března 2007 o zřízení Infrastruktury pro prostorové informace v Evropském společenství (INSPIRE).

§ 12

Zpráva o stavu životního prostředí

(1) Vláda České republiky projednává a schvaluje zprávu o stavu životního prostředí České republiky jedenkrát za rok. Tato zpráva obsahuje zejména informace o kvalitě životního prostředí a o zátěžích, které na životní prostředí působí.

(2) Po projednání a schválení předloží vláda České republiky zprávu o stavu životního prostředí k projednání Parlamentu.

(3) Nejpozději do tří měsíců od svého schválení musí být tato zpráva zveřejněna.

(4) V návaznosti na zprávu o stavu životního prostředí České republiky zpracovává Ministerstvo životního prostředí jedenkrát za rok zprávy o stavu životního prostředí jednotlivých krajů. Tyto zprávy musí být zveřejněny v elektronické podobě do tří měsíců od schválení zprávy o stavu životního prostředí České republiky.

§ 13

Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta

(1) Ústřední správní úřady

- a) v mezích své působnosti vytvářejí podmínky pro realizaci a rozvoj environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty a
- b) zajišťují odpovídající vzdělanost a informovanost svých zaměstnanců v oblasti životního prostředí.

(2) Ministerstvo životního prostředí, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy spolu s dalšími ústředními správními úřady, kraje a obce v samostatné působnosti jsou povinny podporovat environmentální vzdělávání, výchovu a osvětu vycházející z principů udržitelného rozvoje zajišťované prostřednictvím státních i nestátních organizací.

(3) Ministerstvo životního prostředí

- a) zpracovává Státní program environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty v České republice (dále jen "Státní program") a předkládá jej vládě ke schválení,
- b) garantuje, koordinuje a aktualizuje Státní program prostřednictvím akčních plánů na příslušná léta a
- c) podporuje rozvoj osvěty vedoucí k preventivní ochraně životního prostředí (dále jen "environmentální poradenství").

(4) Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

- a) zodpovídá za zařazení environmentální výchovy ve smyslu udržitelného rozvoje do základních pedagogických dokumentů a
- b) podporuje další vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti ochrany životního prostředí a udržitelného rozvoje.

(5) Kraje v samostatné působnosti

- a) zpracovávají, koordinují a aktualizují krajské koncepce environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty (dále jen

"krajská koncepce") vycházející ze Státního programu a
b) podporují rozvoj environmentálního poradenství.

(6) Kraje umožňují obcím v samostatné působnosti podílet se na realizaci krajských koncepcí a vytvářet v této oblasti vlastní programy.

(7) Orgány veřejné správy s výjimkou organizačních složek státu mohou k podpoře environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty zřizovat zvláštní fondy.

§ 14

Použití předpisů o správním řízení a soudní ochrana

(1) Předpisy o správním řízení 13) se použijí při řízení podle § 9 odst. 1, 3 a 4 tohoto zákona a k počítání lhůt.

(2) Rozhodnutí o odepření zpřístupnění informace je po vyčerpání řádných opravných prostředků přezkoumatelné podle zvláštního právního předpisu. 14)

13) Zákon č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád).

14) Zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů.

§ 15

Vztah k jiným právním předpisům

Pokud zvláštní právní předpisy 15) upravují též poskytování informací, které jsou předmětem úpravy tohoto zákona, nelze rozsah informací stanovený tímto zákonem omezit.

15) Zejména zákon ČNR č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 309/1991 Sb., zákon ČNR č. 389/1991 Sb., o státní správě ochrany ovzduší a poplatcích za jeho znečišťování, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 138/1973 Sb., o vodách (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákon ČNR č. 130/1974 Sb., o státní správě ve vodním hospodářství, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 125/1997 Sb., o odpadech, zákon ČNR č. 62/1988 Sb., o geologických pracích a o Českém geologickém úřadu, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákon ČNR č. 61/1988 Sb., o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon), zákon ČNR č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění zákona ČNR č. 10/1993 Sb., zákon č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 18/1997 Sb., o mírovém využívání jaderné energie a ionizujícího záření (atomový zákon) a o změně a doplnění některých zákonů, a předpisy vydané k jejich provedení.

§ 15a

Zmocnění k vydání prováděcích právních předpisů

Ministerstvo životního prostředí stanoví vyhláškou

a) témata prostorových dat,

- b) podmínky užití prostorových dat a služeb založených na prostorových datech,
- c) zvláštní způsoby užití prostorových dat a služeb založených na prostorových datech,
- d) rozsah průběžně aktualizovaných dat velkého objemu,
- e) lhůty, ve kterých musí povinný subjekt a jiný poskytovatel prostorových dat vytvořit metadata k jimi pořízeným prostorovým datům a službám založeným na prostorových datech,
- f) způsob vedení evidence o veřejném využívání a zpřístupňování prostorových dat,
- g) způsob uchovávání neaktuálních prostorových dat a zpřístupňování metadat k nim.

§ 16

Zrušovací ustanovení

Zrušují se:

1. § 14 zákona č. 17/1992 Sb., o životním prostředí,
2. § 72 odst. 2 zákona České národní rady č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů; zároveň se v dosavadním odstavci 1 zrušuje číslování odstavců.

§ 17

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. července 1998.

Zeman v. r.
Havel v. r.
Tošovský v. r.

Čl. LVI

zákona č. 132/2000 Sb.

o změně a zrušení některých zákonů souvisejících se zákonem o krajích, zákonem o obcích, zákonem o okresních úřadech a zákonem o hlavním městě Praze

(1) Správní řízení zahájená před účinností tohoto zákona se dokončí podle dosavadních právních předpisů.

(2) Práva a povinnosti z pracovněprávních vztahů přecházejí z ministerstev a jiných ústředních správních úřadů, z okresních úřadů a ze školských úřadů na územní samosprávné celky, případně okresní úřady v případech, kdy činnosti stanovené tímto zákonem přecházejí do působnosti územních samosprávných celků, případně okresních úřadů.

Čl. II

zákona č. 6/2005 Sb.,

kterým se mění zákon č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí, ve znění zákona č. 132/2000 Sb.

Přechodné ustanovení

Elektronické databáze uvedené v § 10a odst. 2 nemusí obsahovat informace získané přede dnem účinnosti tohoto zákona, pokud tyto informace nejsou k dispozici v elektronické podobě.

Čl. II

zákona č. 380/2009 Sb.,

kterým se mění zákon č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 200/1994 Sb., o zeměměřictví a o změně a doplnění některých zákonů souvisejících s jeho zavedením, ve znění pozdějších předpisů

Přechodné ustanovení

Povinný subjekt zajistí, aby u veškerých nově získaných a rozsáhle restrukturalizovaných prostorových dat a odpovídajících služeb založených na prostorových datech byla zajištěna interoperabilita do 2 let od přijetí technických požadavků, kterými Evropská komise stanoví technická opatření pro interoperabilitu Evropskou komisí. V případě ostatních prostorových dat a služeb založených na prostorových datech, jež jsou nadále využívány, zajistí povinný subjekt a jiný poskytovatel prostorových dat, aby byla zajištěna interoperabilita do 7 let od přijetí technických požadavků, kterými Evropská komise stanoví technická opatření pro interoperabilitu Evropskou komisí. Za nově získaná a rozsáhle restrukturalizovaná prostorová data a odpovídající služby založené na prostorových datech se rozumí taková prostorová data a služby, které povinný subjekt nebo jiný poskytovatel prostorových dat vytvořil nebo restrukturalizoval po přijetí technických požadavků stanovících technická opatření pro interoperabilitu Evropskou komisí.
